

PRANTSUSE KEELE RIIGIEKSAMI LÄBIVIIMISJUHEND 2013

Prantsuse keele riigieksam koosneb kirjalikust ja suulisest osast.

Eksami kirjalik osa toimub 15. mail 2013. a algusega kell 10.00 ja lõpeb orienteerivalt kell 14.30.

Eksami suuline osa toimub 16.– 17. mail algusega kell 9.00.

I. KIRJALIK OSA

Eksami kirjaliku osa ülesanded on koondatud kahte vihikusse:

1. vihik – kirjutamisosa,
2. vihik – kuulamis-, lugemis- ja keele struktuuri osa.

Eksami kirjalik osa koosneb neljast osast:

- a) I osa – kirjutamine (90 minutit);
- b) II osa – kuulamine (CD-lt, u 35 minutit);
- c) III osa – lugemine (60 minutit);
- d) IV osa – keele struktuur (40 minutit).

Eksami kirjaliku osa eel

1. Kooli direktor vastutab, et eksamiruumis oleks töökorras CD-mängija ja kõikidele eksaminandidele tagatud hea kuuldavus.
2. Eksam viiakse läbi ruumis, kus eksaminandid saavad istuda ühekaupa ja üksteist häirimata.
3. Eksamikomisjon lubab eksaminandidel eksamiruumi siseneda mitte varem kui 20 minutit enne eksami algust nimekirja alusel, kontrollides nende isikut tõendavat dokumenti ning suunates nad istuma nimekirjas märgitud järjekorras.
4. Eksamikomisjon ja välisvaatleja jälgivad, et eksaminandil ei oleks kaasas õppe- ega teisi abimaterjale. Eksamikomisjon tagab, et kõrvalised esemed jääksid väljapoole eksamiruumi või eksamiruumis selleks ettenähtud kohta.
5. Eksamile on lubatud kaasa võtta kirjutusvahendid, vajadusel ravimid, elementaarsed hügieenitarbed ja karastusjook.
6. **Kell 10.00** alustab eksamikomisjon eksaminandidele eksami läbiviimise korra tutvustamist ja teatab, et sellest hetkest alates peavad nad alluma riigieksami läbiviimise korrale.

Tähelepanu juhitakse sellele, et

- riigieksamitöö sooritamisel tohib kasutada ainult musta või sinist tindi- või pastapliiatsit, pliatsiga kirjutatud või pliatsiga kirjutatud ja tindi või pastaga ülekirjutatud vastused hinnatakse 0 hindepalliga;
- parandused eksamitöös tuleb teha selgelt, tõmmates maha terve sõna, sümboli, numbri või arvu;
- eksamitöös ei tohi kasutada korrektuurivahendeid;
- eksamitöö tuleb kirjutada loetava käekirjaga, käekirja tõttu ebaselged kohad loetakse veaks;
- eksamil kõrvalise abi kasutamisel või mahakirjutamisel kõrvaldatakse eksaminand eksamilt ette hoiatamata, tema eksam loetakse mittesooritatuks ning eksamitulemuseks märgitakse 0 hindepalli;
- eksaminand ei tohi eksami ajal eksamiruumist lahkuda, v.a eksamikorraldusega ettenähtud juhtudel või vältimatu vajaduse korral. Sel juhul peab eksaminandi saatma riigieksamikomisjoni liige, kes ei ole riigieksamiaine õpetaja;
- eksamiruumist väljas viibimise ajaks annab eksaminand oma töö riigieksamikomisjonile, kes märgib riigieksamitööle eksaminandi eksamiruumist lahkumise ja eksamiruumi tagasituleku kellaaja;
- eksaminand, kes lõpetab oma töö varem, annab sellest käega märku ning ootab eksamikomisjoni märguannet eksamitöö üleandmiseks

7. Välisvaatleja avab eksamiruumis eksaminandide juuresolekul eksamimaterjalide ümbrikud 1. vihiku ülesannetega ning mustandilehtedega. Eksamikomisjon jagab need eksaminandidele.

Eksami kirjaliku osa ajal

1. Kui kõigile eksaminandidele on 1. vihik välja jagatud, annab eksamikomisjon loa alustada eksamitöö kirjutamist ning kirjutab kirjutamisosa algus- ja lõpuaja tahvlile.

Kirjutamisosa (2 ülesannet) kestab 90 minutit.

Eksamikomisjon ja välisvaatleja tagavad, et eksaminandid kasutavad eksamil ainult lubatud töövahendeid, ei kasuta eksamil kõrvalist abi ega kirjuta maha.

Eksamikomisjoni liikmetel on **keelatud** eksaminande ülesande lahendamisel abistada või neile ülesannet selgitada.

2. Eksamikomisjon teatab eksaminandidele, kui kirjutamisosa lõpuni on jäänud aega 30 minutit ja kui aega on jäänud 15 minutit.

3. Eksaminandid, kes lõpetavad kirjutamisosa varem, annavad sellest käega märku ning ootavad eksamikomisjoni märguannet 1. vihiku üleandmiseks.

4. Kirjutamisosa aja lõppedes annab eksamikomisjon eksaminandidele korralduse kirjutamine lõpetada ja kutsub eksaminandid ükshaaval 1. vihikut üle andma. Eksamikomisjon ja välisvaatleja tagavad, et eksaminandid ei täienda oma eksamitöö kirjutamisosa pärast selleks ettenähtud aega.

5. Eksaminand, kes on kirjutamisosa lõpetanud:

- 1) kirjutab 1. vihiku eksamikomisjonile üleandmisel sellele eksamitöö üleandmisprotokollile järgi oma koodi;
- 2) annab allkirja 1. vihiku üleandmise kohta;
- 3) lahkub eksamiruumist.

Vaheaeg 30 minutit.

6. Pärast kirjutamisosa lõppu eksamikomisjon:

- 1) kontrollib, et iga eksaminandi 1. vihikul on õige eksamitöö kood;
- 2) teeb õpilase taotlusel tema riigieksamitöö kirjutamisosast riigieksamikomisjonile esimehe ja välisvaatleja juuresolekul koopia. Kui 30-minutilise vaheajal ei jõuta koopia teha, tehakse see pärast eksamiaja lõppu. Sel juhul antakse eksamitöö 1. vihikud hoiule eksamikomisjoni esimehe kätte, kes tagab nende konfidentsiaalsuse. Koopiategemine ei tohi mingil viisil häirida eksami läbiviimist;
- 3) pakib kirjutamisosa tööd tagasisaatmise ümbrikusse sellele trükitud koodide järjekorras;
- 4) kontrollib, et tagasisaatmise ümbrikus oleksid ainult need eksamitööd, mille koodid on ümbrikul;
- 5) **lisab kirjutamisosa töödele hindamisprotokollid kahes eksemplaris ning suleb ümbriku(d);**
- 6) pakib kasutamata jäänud 1. vihikud selleks ettenähtud ümbrikusse.

Mustandeid SA Innovele tagasi ei saadeta. Need säilitatakse koolis.

7. Pärast vaheaega (orienteerivalt kl 12.10) lubab eksamikomisjon eksaminandid eksamiruumi tagasi isikuttöendava dokumendi alusel.

8. Kui kõik eksaminandid on oma kohtadel uuesti istet võtnud, avab välisvaatleja ümbriku(d) 2. vihiku ülesannetega ja eksamikomisjon jagab vihikud eksaminandidele.

9. Eksamikomisjon juhhib eksaminandide tähelepanu sellele, et kogu kuulamisosa (tööjuhendid, tekstid, pausid ülesannete täitmiseks) on salvestatud CD-le. Kuulamisosa algab muusikalise sissejuhatusena, mis kestab u 30 sekundit.

10. Kuulamisosa kestab u 35 minutit ja lõpeb sõnadega **Fin de l'écoute**.

11. Kuulamisosa järel jätkavad eksaminandid lugemis- ja keele struktuuri osa ülesannetega. **Lugemis- ja keele struktuuri osa ülesannete täitmiseks on aega 100 minutit.** Eksaminandid võivad ülesandeid lahendada neile sobivas järjekorras.

Eksamikomisjon kirjutab eksami lõpuaja tahvlile.

12. Eksamikomisjon teatab eksaminandidele, kui eksami lõpuni on jäänud aega 30 minutit ja kui aega on jäänud 15 minutit.

13. Eksaminandid, kes lõpetavad 2. vihiku täitmise varem, annavad sellest käega märku ning ootavad eksamikomisjoni märguannet eksamitöö üleandmiseks.

14. Eksamiaja lõppedes annab eksamikomisjon eksaminandidele korralduse kirjutamine lõpetada ja kutsub eksaminandid ükshaaval 2. vihikut üle andma. Eksamikomisjon ja välisvaatleja tagavad, et eksaminandid ei täienda oma eksamitööd pärast selleks ettenähtud aega.

15. Eksaminand, kes on 2. vihiku täitmise lõpetanud:

- 1) kirjutab 2. vihiku üleandmisel sellele eksamitöö üleandmisprotokollile järgi oma koodi;
- 2) annab allkirja 2. vihiku üleandmise kohta;
- 4) lahkeb eksamiruumist.

Pärast eksami kirjalikku osa

Eksamikomisjon:

- 1) kontrollib, et iga eksaminandi 2. vihikul on õige eksamitöö kood;
- 2) pakib eksamitöö 2. vihikut tagasisaatmise ümbrikusse sellele trükitud koodide järjekorras;
- 3) kontrollib, et tagasisaatmise ümbrikus oleksid ainult need eksamitööd, mille koodid on ümbrikul ja suleb ümbriku(d);
- 4) pakib kasutamata jäänud eksamitööd ning CD-d selleks ettenähtud ümbrikusse;
- 5) vormistab eksami toimumise kohta protokollid; protokollid märgitakse eksamile mitteilmunud, eksami katkestanud ning eksamilt kõrvaldatud eksaminandide eksamitööde koodid; protokollile kirjutavad alla eksamikomisjoni esimees ja eksami välisvaatleja.
- 6) Pärast eksami toimumist annab eksamikomisjoni esimees eksamimaterjalid üle maavanema poolt määratud isikule.

Riigieksamitöö 2. vihikust ja kuulamisosa CD-plaadist koopiategemine on keelatud. Kõik eksamimaterjalid, v.a kirjutamisosa, on konfidentsiaalsed.

II. SUULINE OSA

- Suulise osa materjalid saadetakse koolidesse koos kirjaliku osa materjalidega.
- Igaks suulise osa päevaks on ette nähtud eraldi eksamikomplekt, mille kasutamise kuupäev on märgitud ümbrikul.
- Eksamikomisjoni kuuluvad:
  - aineõpetaja-intervjueerija;
  - 2) hindaja — kvalifitseeritud prantsuse keele õpetaja, kes on läbinud vastava koolituse ajavahemikus aastatel 2010–2013, ei ole eksaminandi aineõpetaja ja hindab eksaminandi vastust hindamisskaala alusel.
  - 3) korraldaja — kooli direktori poolt määratud õpetaja, kes kutsub eksaminandid ettevalmistusruumi ja saadab nad pärast ettevalmistusaja lõppu eksamiruumi ning kes ei ole prantsuse keele õpetaja.
- Eksamigraafik koostatakse arvestusega, et ettevalmistusruumis on eksaminand 10 minutit ja eksamiruumis 15 minutit.
- Peale eksamikomisjoni liikmete on eksamit õigus jälgida HTM-i välishindamisosakonna ja SA Innove esindajal.
- Eksamikomisjoni esimees vastutab, et igas eksamiruumis on võimalik suulist osa salvestada.

Võõrkeelte riigieksamite suulised osad salvestatakse õpilase soovil vastavalt haridus- ja teadusministri 17. septembri 2010 määruse nr 59 „Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise, koostamise, läbiviimise ja hindamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord” § 34 lõige 5 muutmisele (Õigusakt vastu võetud 30.04.2013 nr 10).

Palume suuliste osade salvestamisel kasutada digitaalseid salvestusseadmeid. Salvestis peab olema MP3, WMA või muus analoogses formaadis. Pärast eksamit tuleb salvestised üles laadida SA Innove ftp-keskkonda, mille aadress on <http://ftp.eksamikeskus.ee> (avamiseks veebilehitsejaga) või <ftp.eksamikeskus.ee> (avamiseks Windows Exploreriga või ftp-kliendiga). Palume prantsuse keele eksamiks luua eraldi kaust. Iga õpilase vastus palume salvestada eraldi faili ja tähistada õpilase eksamitöö koodiga faili nimes. Alternatiivina võib koos salvestistega

laadida üles tekstifaili, milles näidatakse ära kooli nimi, eksamiaine, failinimi ning õpilaste koodid, kelle vastused nimetatud failis sisalduvad. Lisainfot saab SA Innove kodulehelt <http://www.innove.ee/et/riigieksamid/koolidele-riigieksamitest/labiviimine>.

Suuliste osade salvestiste üleslaadimiseks vajalikud kasutajatunnused ja salasõnad ei ole muutunud. Kui kasutajatunnus/salasõna on ununenud, palume saata vastav päring aadressile it@innove.ee.

Eksami suulise osa eel

Aineõpetaja-intervjueerija ja hindaja avavad ümbriku suulise osa materjalidega üks tund enne eksami algust ja tutvuvad materjalidega eksamiruumist lahkumata.

Ümbrikus on:

- eksami suulise osa läbiviimise juhend hindajale ja intervjueerijale;
  - eksamiülesanded hindajale ja intervjueerijale;
  - üks hindamisskaala;
  - 6 teemakaarti eksaminandidele;
  - 6 ülesandelehte eksaminandidele 1. ülesandega;
  - 6 rollimängukaarti eksaminandidele;
  - töövõtulepingud, mis täidetakse vaid juhul, kui hinnatakse/intervjueeritakse eksaminande teistest koolidest.
- Aineõpetaja-intervjueerija kontrollib eksamiruumis oleva salvestusseadme valmisolekut suulise osa salvestamiseks.

Eksami suulise osa ajal

Eksaminandi intervjueerib aineõpetaja-intervjueerija. **Hindaja ei osale eksamineerimises ega intervjueerija hindamises.**

- Korraldaja kutsub, vastavalt kokkulepitud ajagraafikule, eksaminandi ettevalmistusruumi, kus eksaminand valib ühe kuuest tagurpidi lauale asetatud teemakaardist. Seejärel annab korraldaja talle ülesandelehe ja ettevalmistuslehe. Eksaminandil on teksti lugemiseks ja monoloogi ettevalmistamiseks aega 10 minutit. Eksaminand võib ettevalmistamise ajal teha märkmeid, mis ta võtab eksamiruumi kaasa ja mis jäävad pärast vastamist eksamiruumi. Pärast ettevalmistusaja lõppu saadab korraldaja eksaminandi eksamiruumi. Teemakaart ja ülesandeleht jäävad ettevalmistusruumi.
- Eksamiruumis tervitab intervjueerija eksaminandi ja palub tal istet võtta. Kui eksaminand ei tunne hindajat, tutvustab intervjueerija teda.
- **Intervjueerija on kohustatud selgelt ja arusaadavalt küsima, kas eksaminand soovib, et tema vastus salvestatakse.** Eksaminandile tuleb öelda, et kui vastus pole salvestatud, ei saa suulise osa tulemust vaidlustada. Kui eksaminand soovib suulise osa salvestamist, lülitab intervjueerija sisse salvestusseadme, ütleb eksaminandi koodi ja palub alustada vastamist. Salvestusseadet ei lülitata välja enne, kui intervjuu on lõppenud.
- Suuline osa algab eksaminandi enesetutvustusega, mis on sissejuhatavaks vestluseks ning mida ei hinnata. Intervjueerija esitab eksaminandile küsimusi vestluse arendamise eesmärgil. Osa kestab 1–2 minutit.
- Eksaminand tutvustab oma teemat, teema tähise kirjutab hindaja suulise osa hindamisprotokolli vastavasse lahtrisse.
- Eksaminand esitab teemakohase monoloogi, seejärel jätkatakse intervjueerija küsimustel põhineva aruteluga. Lühitekstil põhinev *monoloog* ja sellele järgnev vestlus kestavad kokku 6–8 minutit.
- Vestluse lõppedes valib eksaminand intervjueerija laua pealt rollimängu kaardi, mille sisuga tutvumiseks on eksaminandil aega *kuni 1 minut*. Eksaminand alustab ja lõpetab rollimängu. Rollimängu kestus on 3–4 minutit.
- Kui eksaminand on lõpetanud vastamise, tänab intervjueerija teda ja ütleb, et eksami suuline osa on lõppenud. Seejuures hoidub intervjueerija hinnangulistest kommentaaridest, mis võiksid anda vihjeid selle kohta, milliseks kujuneb suulise osa tulemus.
- Intervjueerija lülitab välja salvestusseadme (kui suuline osa salvestati).
- Intervjueerija ütleb eksaminandile, millal tema suulise osa tulemused talle teatatakse.
- Eksaminand allkirjastab protokolli eksamil viibimise kohta ja lahkub ruumist.
- **Hindaja** märgib eksaminandi tulemuse hindamisprotokolli.

Pärast eksami suulise osa lõppu

- Intervjueerija või hindaja annab salvestused koos kasutatudksamimaterjalidega üle kooli direktorile, kes säilitab materjalid kuni eksami suulise osa viimase päeva lõpuni seifis ning korraldab salvestiste üleslaadimise SA Innove ftp-serverisse.
- Suulise osa protokollid ja täidetud töövõtulepingud pakitakse eraldi selleks ettenähtud paberümbrikusse.
- Suulise osa kasutatudksamimaterjalid saadetakse SA Innovele tagasi kasutatud turvaümbrikus.

Ümbrike sisu (v.a hindamisskaala) on konfidentsiaalne ja koopiate tegemine sellest on keelatud.